

Joan Falgueras Font, natural de Figueres, d'on és arquitecte municipal des de fa dos anys, ha treballat en projectes molt diferents però tots molt interessants al llarg de la seva carrera professional.

El seu és un currículum que sorprèn perquè es fonamenta en tres especialitats: **"En començar els estudis, la situació econòmica familiar no permetia plantejar-se una carrera com arquitectura, de manera que vaig estudiar per a aparellador pensant que en tres anys podria exercir i pagar-me els estudis superiors"**. I va matricular-se també a història de l'art: **"A l'Escola d'Aparelladors vaig tenir una decepció del món universitari perquè era molt prosaica i jo m'imaginava que a la universitat tothom anava amb ulleres rodones i gairebé parlava sempre francès! La facultat de lletres, en canvi, em contrabalançava aquest aspecte"**. Tanmateix, a part d'aquesta entrada anecdòtica, la història de l'art li serveix **"per saber què era l'avantguarda en cada moment històric, per conèixer com han estat els moviments contemporanis del segle XVI o XVII i no pensar que ara s'ha descobert la sopa d'all pel que fa a la tensió creativa entre tradició i innovació"**.

Com a arquitecte municipal de Figueres, s'ocupa de l'Oficina de Gestió i Assessorament per a la Rehabilitació Urbana: **"Jo havia treballat en la redacció del Pla especial per a la reforma del centre històric a finals dels 80, però després me'n vaig deslligar a causa de la meua incorporació al Servei de Patrimoni de la Generalitat. Fa dos anys, se'm va demanar d'organitzar l'oficina precisament perquè tot el que havien estat previsions havia tingut problemes a l'hora de fer-ho real aquests deu anys de vigència"**. La seva feina ha consistit bàsicament a **"suggerir una sèrie de mesures i ajuts per al foment de la restauració d'edificis, i a dotar-nos d'estudis tècnics per a millorar la qualitat de les intervencions"**.

El nostre personatge parla de forma molt intel·ligent sobre la introducció de la cultura de manteniment dels edificis: **"A la majoria de ciutats mitjanes del país es van redactar les planificacions de protecció als anys 80. Es tractava d'identificar determinades peces que formaven part de la història i de la memòria col·lectives que calia conservar. Hi havia la intuïció que tot això implicava un cost econòmic, però gairebé ningú el va quantificar ni el va convertir en inversió real dins els pressupostos"**.

El canvi cultural que observa en Joan entre els 80 i els 90 és el d'acceptar **"que mantenir la identitat val diners"**. Això ho tenen molt clar a l'Ajuntament de Figueres, i així el que han fet ha estat partir d'aquest canvi de mentalitat: **"Hem intentat divulgar entre els propietaris d'edificis protegits quins eren els seus drets i deures, s'han convocat uns concursos públics per assignar els ajuts i fer que el que es podria haver aconseguit d'una manera rutinària i burocràtica es convertís en una campanya que generés inèrcies"**. Parlar amb algú de l'Empordà i no parlar de Dalí és gairebé impossible, i d'ell el nostre arquitecte ens comenta: **"Jo us podria dir que en la transformació en museu de l'antic teatre municipal, Dalí va adoptar un criteri exemplar"**. I segueix: **"Les seves intervencions no són pròpiament arquitectòniques sinó d'indole plàstica i esce-**

nogràfica, però es col·loquen amb independència, sense copiar i sense voler falsificar o dissimular que el que allà hi ha és la ruïna del teatre cremat a la postguerra". I és que en Joan considera que **"la ruïna també té un valor, i s'ha de reivindicar que ben conservada i respectuosament integrada en un entorn a vegades pot ser millor que una reconstrucció molt voluntarista"**.

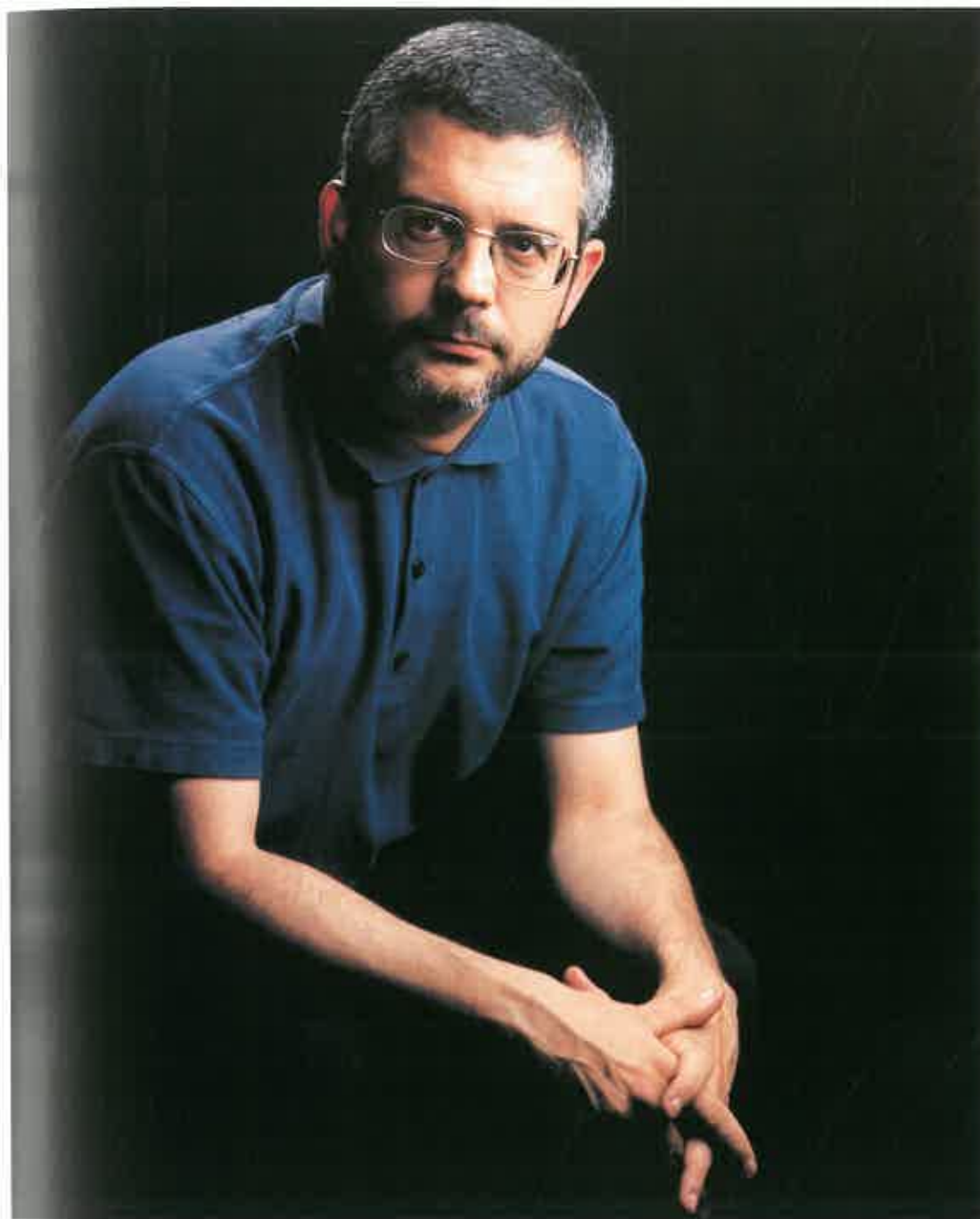
Continuant amb el tema de la recuperació del patrimoni, el nostre arquitecte comenta una polèmica actual: **"Discrepo d'aquesta onada de joves molt influïts pel neoliberalisme que enderrocarien qualsevol edifici preexistent, perquè veig al darrera unes idees molt tenyides de prejudici econòmic"**. I afegeix: **"D'altra banda, entenc que el que als anys 70 era una reivindicació contra la barbàrie s'ha anat banalitzant i s'ha convertit sovint en una cosa barroera. Comprenc i subscric que hi hagi una reacció contra això, contra el mimetisme fàcil i simplificador, contra el tipisme folklòric, contra aquesta obsessió per repicar els fantàstics estucs del XVII i deixar la pedra a la vista, que són qüestions de poc coneixement del que és la cultura del país, que si d'alguna cosa pot presumir és de fer un esforç al llarg de totes les èpoques per vestir els edificis, per posar en tensió tradició i innovació, incorporant aportacions culturals foranes diverses"**.

En Joan ha tingut a la seva carrera etapes professionals que l'han conduït cap a camps diferents. Els seus primers treballs foren bàsicament habitatges unifamiliars: **"A mitjans dels 80, però, amb diversos equips vam guanyar la redacció de planejaments de protecció de patrimoni a poblacions com Figueres, Torroella de Montgrí o Palafrugell"**. I l'any 1986 entra a treballar al Servei de Patrimoni de la Generalitat: **"Allà hi apreng molt, però també quedo una mica saturat del món burocràtic de l'Administració"**.

És al cap de dos anys que li sorgeix l'oportunitat de traslladar-se a Portugal al costat d'Alvaro Siza, a qui tant havia admirat com a estudiant: **"Quan hi arribo, just abans del Chiado i dels grans premis internacionals té encara un estudi petitíssim i un ritme de treball gairebé artesà. Treballar colze a colze amb ell representa per a mi un segon aprenentatge"**. Aquesta estada suposa per a en Joan una col·laboració posterior en projectes tan interessants com l'edifici de serveis per al MOPU a la Vila Olímpica o el Centre Gal·lec d'Art Contemporani de Santiago.

Després de tornar amb aire fresc d'aquesta segona escola, el nostre entrevistat s'encamina als equipaments i espais públics: **"Faig en solitari i en col·laboració obres com la pavimentació de Cruïlles (Premi COAC 1997), l'Ajuntament de Llers, les reformes de l'arxiu històric de Girona, publicats amb motiu de la UIA 1996, o la pavimentació de Sant Feliu de Guíxols, inclosa a la I Biennial de Paisatge 1999"**.

En Joan Falgueras Font encara vol aprendre més i moure's per escales diferents: **"M'agradaria provar des de l'escala territorial fins al mobiliari"**. Estem segurs, com també ho deuen estar la seva esposa, Carme, també arquitecta, i el seu fill, Lluç, que ho aconseguirà.

“La ruïna també té un valor, i s’ha de reivindicar que ben conservada i respectuosament integrada en un entorn a vegades pot ser millor que una reconstrucció molt voluntarista”

Joan Falgueras - Figueres (Alt Empordà)